

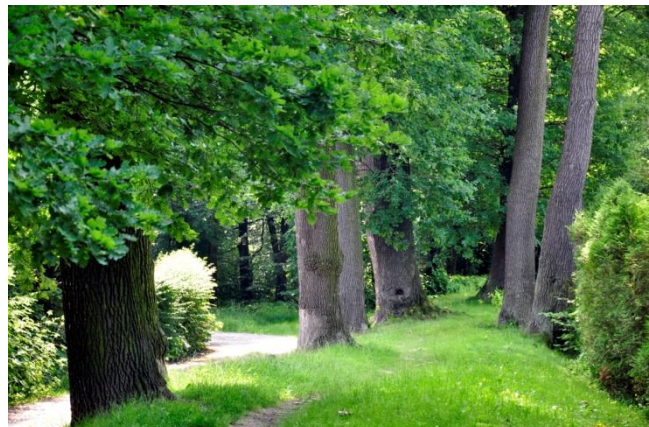
W dniu 27 czerwca 2016 r. doszło do podpisania pomiędzy Zarządem Województwa Małopolskiego (IZ RPO WM), a Gminą Kęty Umowy o dofinansowanie Projektu: *Ochrona istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody w Gminie Kęty* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Na terenie Gminy Kęty funkcjonują dwie formy ochrony przyrody. Jedną z nich są dwa Obszary Natura 2000: Dolina Dolnej Soły oraz Dolna Soła.

Drugą formą są pomnik przyrody. Zgodnie z definicją ustawową są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Do pomników przyrody objętych już ochroną prawną należy 78 sztuk drzew, w tym 69 sztuk rosnących w Kętach w Dzielnicy Podlesie, 8 sztuk w Malcu oraz 1 sztuka w Witkowicach.

Są to dęby o zróżnicowanym wieku, parametrach i stanie fitosanitarnym. Ze względu na swoją szczególną wartość przyrodniczą (wiek, parametry) są objęte ochroną prawną i wymagają szczególnej opieki.

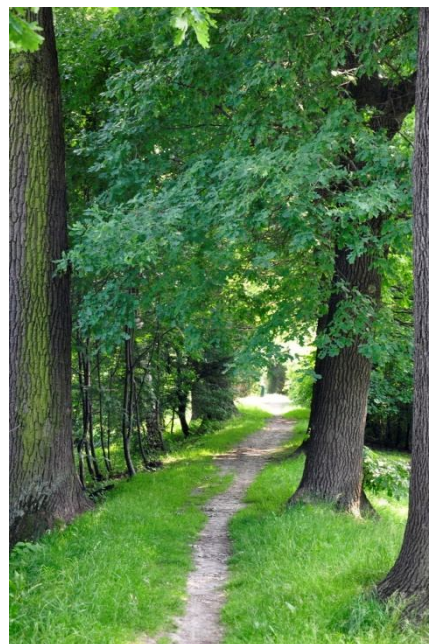

Na terenie Gminy Kęty rośnie wiele innych drzew, które właśnie z uwagi na swoje wysokie walory kwalifikują się do ustanowienia ich pomnikami przyrody.

Mając na uwadze zachowanie, zrównoważone użytkowanie tworów i składników przyrody Gmina Kęty w październiku 2015 roku złożyła w ramach ogłoszonego konkursu wnioszek o przyznanie dofinansowania na przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i oznakowanie istniejących i nowo powołanych pomników przyrody.

W kwietniu br. Departament Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie poinformował, że nasz projekt został poddany ocenie formalnej, finansowej i merytorycznej i na każdym z tych etapów został pozytywnie oceniony.

Przedmiotem umowy jest udzielenie dofinansowania na poziomie 85 % w kwocie 118 167,00 zł na prace związane z ochroną pomników przyrody. Całkowita wartość projektu to 139 020,00 zł.

W ramach projektu zaplanowano m.in.:

- wykonanie inwentaryzacji istniejących pomników przyrody;
- poddanie ich koniecznym zabiegom pielęgnacyjnym;
- oznakowanie;
- zinwentaryzowanie, co najmniej kolejnych 10 sztuk drzew kwalifikujących się do objęcia ochroną prawną, sporządzenie dla nich dokumentacji opisującej ich parametry, kondycję zdrowotną i zakres niezbędnych zabiegów, oznakowanie.

Liczymy w tym zakresie na pomoc i zaangażowanie mieszkańców naszej Gminy. Planujemy przeprowadzić akcję społeczną pn. „Drzewo na miarę pomnika przyrody”. Z spośród zgłoszonych propozycji wybierzemy drzewa o imponujących parametrach, które zostaną ustanowione pomnikami przyrody i objęte szczególnym nadzorem.

O szczegółach akcji będziemy informować na naszej stronie internetowej www.kety.pl

Charakterystyka Projektu

I. Opis projektu:

Na terenie Gminy Kęty funkcjonują dwie formy ochrony przyrody. Jedną z nich są dwa Obszary Natura 2000: Dolina Dolnej Soły oraz Dolna Soła.

Drugą formą są pomnik przyrody. Zgodnie z definicją ustawową są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Do pomników przyrody objętych już ochroną prawną należy 78 sztuk drzew, w tym 69 sztuk rosnących w Kętach w Dzielnicy Podlesie, 8 sztuk w Malcu oraz 1 sztuka w Witkowicach.

Są to dęby o zróżnicowanym wieku, parametrach i stanie fitosanitarnym. Ze względu na swoją szczególną wartość przyrodniczą (wiek, parametry) są objęte ochroną prawną i wymagają szczególnej opieki. Z uwagi na wady techniczne powstałe w procesie wzrostowym, oddziaływania naturalnych czynników zaawansowany wiek istniejące pomnik przyrody wymagają cięć i zabiegów sanitarnych poprawiających bezpieczeństwo ludzi i mienia znajdujących się w ich bezpośrednim zasięgu oddziaływania.

Na terenie Gminy Kęty rośnie wiele innych drzew, które z uwagi na swoje wysokie walory przyrodnicze kwalifikują się do ustanowienia ich pomnikami przyrody.

II. Cel projektu:

Celem projektu jest zachowanie, zrównoważone użytkowanie tworów i składników przyrody, poprawa walorów przyrodniczych krajobrazowych gminy, zwiększenie liczby form ochrony przyrody oraz zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia

III. Planowane efekty:

W ramach projektu zaplanowano:

- opracowanie inwentaryzacji/dokumentacji istniejących pomników przyrody, która ma określać podstawowe parametry pomników, stan fitosanitarny istniejących pomników przyrody;
- poddanie tych drzew koniecznym zabiegom pielęgnacyjnym i sanitarnym zgodnie z wynikami inwentaryzacji;
- oznakowanie drzew;
- zinwentaryzowanie, co najmniej kolejnych 10 sztuk drzew kwalifikujących się do objęcia ochroną prawną, sporządzenie dla nich dokumentacji opisującej ich parametry, kondycję zdrowotną i zakres niezbędnych zabiegów, oznakowanie.

IV. Wartość projektu:

Całkowita wartość projektu to **139 020,00 zł.**

Wartość dofinansowania ze środków UE: **85 % w kwocie 118 167,00 zł**

I Ty możesz odkryć pomnik przyrody!

Może w ogrodzie, może gdzieś po sąsiedzku, a może w ustronnym, mało uczęszczanym miejscu rośnie drzewo tak okazałe i piękne, że z powodzeniem mogłoby się ubiegać się o tytuł pomnika przyrody. Jeśli wiesz, gdzie w naszej gminie znaleźć można właśnie taki okaz, nie czekaj i już dziś zgłoś go do akcji „DRZEWO NA MIARĘ POMNIKA PRZYRODY”!

Kampania społeczna „DRZEWO NA MIARĘ POMNIKA PRZYRODY” to inicjatywa, której celem jest odkrycie drzew o imponujących parametrach i wysokich walorach przyrodniczych. O tym, czy zgłoszone drzewo zostanie ustanowione pomnikiem przyrody, rozstrzygnie rzeczoznawca z zakresu dendrologii, który spośród wszystkich propozycji wybierze 10 najlepszych.

Zgodnie z definicją ustawową, *pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów*, np. wielkością i rozłożystością. Tę definicję w naszej gminie spełniło jak dotąd 78 dębów o zróżnicowanym wieku i stanie fitosanitarnym: 1 z nich rośnie w Witkowicach, 8 znaleźć można w Malcu, a pozostałych 69 tworzy Aleję Dębową w Kętach Podlesiu. Wszystkie objęte zostały ochroną prawną i wymagają szczególnej opieki ze względu na swoją szczególną wartość przyrodniczą.

Dzięki zgłoszeniom mieszkańców naszej gminy, którzy najlepiej znają swoją okolicę, już niebawem do dotychczas ustanowionych pomników przyrody dołączyć będą mogły także i inne drzewa, które z uwagi na swoje walory kwalifikują się do tego zaszczytnego tytułu.

„Kandydatów” zgłaszać można do **14 października 2016 r.:**

- ✓ mailowo za pośrednictwem adresu gmina@kety.pl.
- ✓ telefonicznie pod nr telefonu (33) 844-76-00 wew. 128;
- ✓ pisemnie na adres: Urząd Gminy Kęty, Rynek 7, 32-650 Kęty;
- ✓ lub osobiście w pok. nr 27 UG Kęty.

Do udziału w akcji wszystkich mieszkańców zaprasza Burmistrz Gminy Kęty.

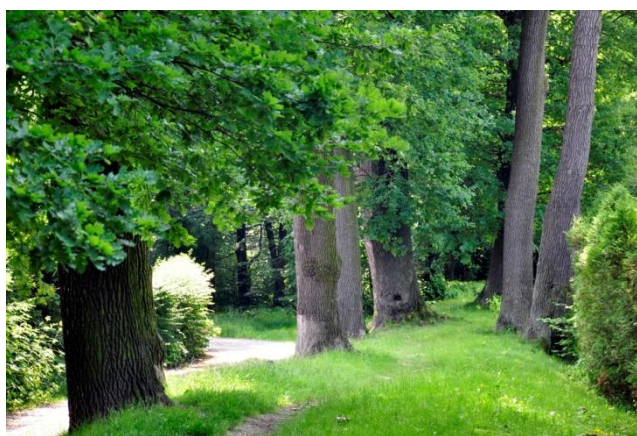
Kampania „DRZEWO NA MIARĘ POMNIKA PRZYRODY” organizowana jest w ramach projektu *Ochrona istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody w Gminie Kęty* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Dokumentacja/inwentaryzacja pomników przyrody

W ramach realizowanego projektu została opracowana dokumentacja opisująca istniejące na terenie gminy pomniki przyrody oraz zinwentaryzowane w ramach akcji „*Drzewo na miarę pomnika przyrody*” nowe okazale drzewa kwalifikujące się do objęcia ochroną.

Dokumentacja/inwentaryzacja zawiera charakterystykę istniejących na terenie gminy pomników przyrody (78 sztuk) oraz proponowanych do objęcia ochroną prawną (10 sztuk) w tym:

- ✓ podstawowe parametry (obwody, wysokość, rozpiętość koron),
- ✓ położenie, mapy z lokalizacją drzew,
- ✓ rys historyczny,
- ✓ podstawy prawne uznania za przedmiot ochrony,
- ✓ opis stanu fitosanitarnego,
- ✓ proponowane zabiegi pielęgnacyjne,
- ✓ dokumentacja zdjęciowa,

Autorami dokumentacji są Państwo Cyprian i Izabela Międzybrodzczy - Pracownia Zieleni Międzybrodzczy s.c. 43-332 Pisarzowice, ul. Starowiejska 6c.

Projekt pn.: Ochrona istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody w Gminie Kęty jest realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

UCHWAŁA W SPRAWIE POWOŁANIA POMNIKÓW PRZYRODY

W ramach realizowanego projektu Rada Miejska w Kętach w dniu 27 stycznia 2017 r. podjęła **Uchwałę Nr XXVIII/258/2017 w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Kęty.**

Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 6 lutego 2017 r. poz. 942.

Za pomniki przyrody uznano drzewa charakteryzujące się okazałymi rozmiarami, przedstawiające wysokie wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne i krajobrazowe. Należy do nich 10 niżej opisanych drzew:

- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) o obw. 432 cm rosnący na os. Miodowym w Kętach Podlesiu;
- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) odm. stożkowa o obw. 293 cm rosnący przy Domu Kultury w Kętach;
- ✓ **dąb burgundzki** (*Quercus cerris*) o obw. 429 cm rosnący na terenie ogrodu klasztorного Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstank w Kętach przy ul. Rajskiej;
- ✓ **jesion wyniosły** (*Fraxinus excelsior*) o obw. 276 cm rosnący na terenie ogrodu klasztorного Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstank w Kętach przy ul. Rajskiej;
- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) o obw. 388 cm rosnący przy ul. Świętojańskiej w Malcu (drzewo z platformą pod gniazdo bocianie);
- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) o obw. 483 cm rosnący na terenie parku przy ul. Piastowskiej w Łękach;
- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) o obw. 487 cm rosnący przy ul. Kańczuga 14 w Bielanach;
- ✓ **dąb szypułkowy** (*Quercus robur*) o obw. 390 cm rosnący przy ul. Kańczuga 12 w Bielanach;
- ✓ **tulipanowiec amerykański** (*Liriodendron tulipifera*) o obw. 292 cm rosnący przy ul. Sobieskiego 19 w Kętach;
- ✓ **kasztanowiec biały** (*Aesculus hippocastanum*) o obw. 316 cm rosnący przy ul. Dębina 33 w Bulowicach.

W stosunku do pomników przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- ✓ niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektów;
- ✓ uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- ✓ dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- ✓ umieszczania tablic reklamowych.

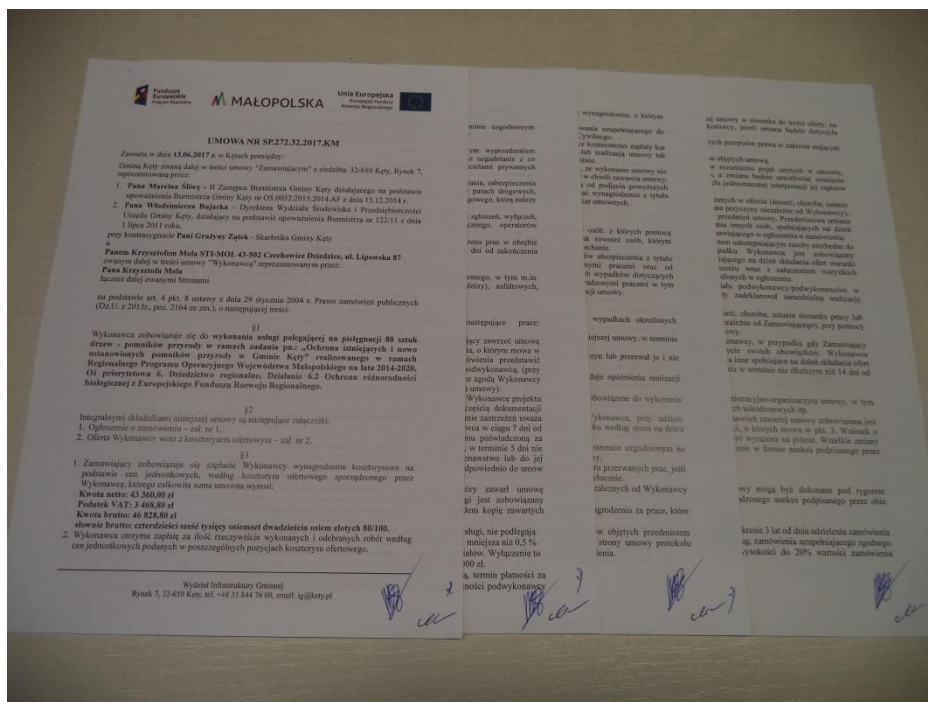
Projekt pn.: *Ochrona istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody w Gminie Kęty* jest realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

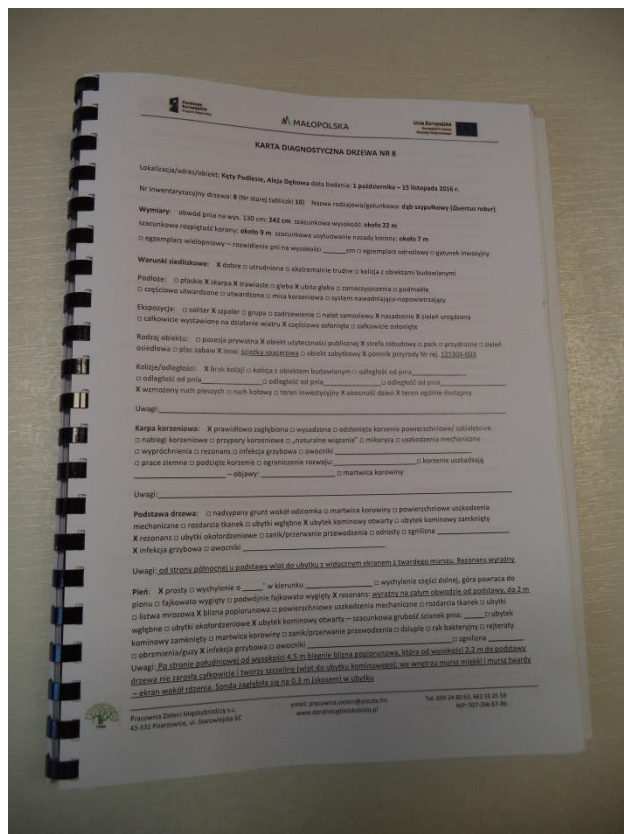

ZAWARCIE UMOWY NA PIELĘGNACJĘ DRZEW

W dniu 13 czerwca 2017 r. została zawarta umowa, której przedmiotem jest pielęgnacja 88 sztuk pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Kęty. Wykonawca prac został wyłoniony w drodze przetargu publicznego. Jest nim firma **STI-MOL 43-502 Czechowice Dziedzice ul. Lipowska 87** reprezentowana przez **Pana Krzysztofa Mola**. Wartość prac to 46 828,80 zł.

Nadzór nad cięciami sprawuje Pan Cyprian Międzybrodzki - rzeczoznawca w zakresie dendrologii, ochrony i uprawy drzew. Prace prowadzone są w oparciu o inwentaryzację, której autorem jest wymieniony inspektor nadzoru. Dla każdego pomnika przyrody została sporządzona karta diagnostyczna zgodnie, z którą prowadzone są zabiegi drzew.

Z dniem 15 września 2017 r. dobiegły końca prace pielęgnacyjne pomników przyrody rosnących na terenie naszej gminy. Łącznie zabiegom poddano 88 sztuk drzew. Zabiegi prowadzono zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji/inwentaryzacji pomników przyrody sporządzonej specjalnie na potrzeby realizacji tego zadania. Nad pracami pełnił nadzór rzeczoznawca w zakresie dendrologii, ochrony i uprawy drzew, członek Międzynarodowego Towarzystwa Upraw i Ochrony Drzew.

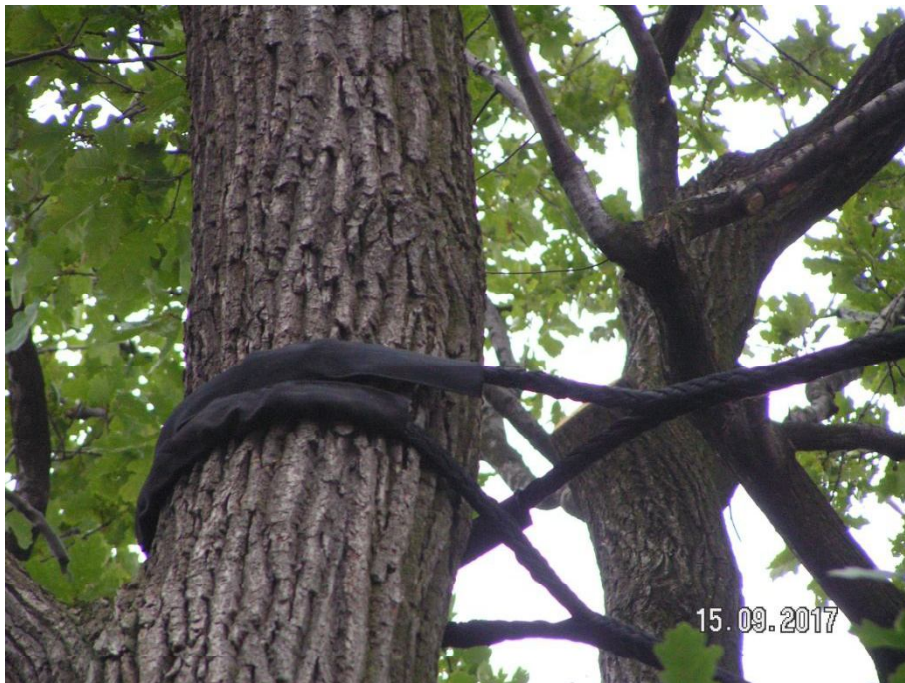
W ramach zabiegów wykonywano cięcia:

- ✓ **sanitarne** polegające na usunięciu w koronach gałęzi oraz konarów obumarłych, zamierających, porażonych przez choroby i szkodniki, a także odcięciu złomów;
- ✓ **korekcyjne** tj. niwelujące wady konstrukcyjne koron, poprawiające statykę drzew, zapobiegające rozłamaniu w koronach i krzyżowaniu się gałęzi, a także usunięciu gałęzi wybiegających poza obrys korony (tzw. gałęzie wygonione);
- ✓ **prześwietlające**, których celem było rozluźnienie wnętrza nadmiernie zagęszczonych koron, poprawa ich ażurowości i doświetlenie.

Niektóre z drzew wymagały zastosowania specjalistycznych wiązań.

Każdy z pomników przyrody został oznakowany tabliczką informującą o statusie drzewa oraz numerem porządkowym, pod którym widnieje w inwentaryzacji.

W Kętach Podlesiu, gdzie znajduje się pomnik przyrody będący skupiskiem tworów przyrody żywej (składający się z 69 sztuk drzew) tzw. **Aleja Dębowa** umieszczono tablice informujące o grupowym stanowisku pomników oraz charakterystykę wszystkich pomników rosnących na terenie Gminy Kęty. Tablica zawiera opis również w języku Braille'a - jako usprawnienie dla osób niewidomych.

Projekt pn.: *Ochrona istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody w Gminie Kęty* został zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Całkowita wartość projektu: 80 432,40 PLN

Wartość dofinansowania ze środków UE: 85% w kwocie 68 367,54 PLN